

॥ చిం న్నతే తేణైషేయు ॥

07.12.2022 - బుధవారము (217 వ రోజు)

యోగ ర్థసం

ః త్రి గురు పూర్ణాంశి ॥

గురుర్భుష్ణై గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్నౌక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, త్రైషై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రిభిరు పూర్ణాంశి ॥

మత్సాదో శరణం ప్రజేతి చరణా, సంసార సిన్నస్తదా

జానుం సంస్కృతతీతి, జానుమపి పాణిభ్యాం, స్వయం దర్శయన్ ।

శేషాద్రో జగతోఽస్య, రక్షణాధియాఽతిష్టద్దయాసాగరః

సత్యైయాంసి చతుర్భుజః కలయతాం శ్రీ శ్రీనివాసః ప్రభుః ॥

ః పతంజలి పూర్ణాంశి ॥

చిత్తస్య వృత్తిమనురుద్ధ్య సుసాధనాభిః జీవః సమాధిమధిగచ్ఛతి యన్నతేనా

యోగాస్తథా వసుమితా అధియోగశాస్త్రం యేనాశ్రితా మమ పతంజలయే నమోఽస్తై ॥

నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।

వంశర్థిభ్యః, నమో మహాద్భ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యోగద్ర్వానం త్రుతచనం - ప్రాత్మకీ కుత్సై విష్ణవైధ శర్దు నాలచే శ్రారంధం

ః త్రిష్టుష్టి పూర్ణాంశి ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।

దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గోత్ర పూర్ణాంశి ॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్గా గోపాలనందనః ।

పార్శ్వ వత్సస్పథీర్భుక్తా, దుగ్గం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవద్గీతాము, ఉపనిషత్స్య, బహువిద్యాయం, యోగశాస్త్రి,

శ్రీకృష్ణరూప సంవాదే, కర్మసన్మాప యోగోనామ పంచమోఽధ్యాయ : ॥

॥ అర్థాన్ ఉత్తరించ ॥

సన్మాపం కర్మణాం కృష్ణ పునర్వోగం చ శంససి ।

యజ్ఞేయ ఏతయోరేకం తన్నే బ్రూహిత్ సునిశ్చితం ॥ ॥ 5-01 ॥

॥ శ్రీభగవతీముతోచ ॥

సన్మాపః కర్మయోగశ్చ నిత్యైయసకరావుభో ।

తయోస్త కర్మసన్మాపాత్ కర్మయోగో విజిష్యతే ॥ ॥ 5-02 ॥

జ్ఞేయస్య నిత్యసన్మాయసీ యో న ద్వేషి న కాంక్షతి ।

నిర్వంద్వో హి మహాబాహో సుఖం బంధాత్రుముచ్యతే ॥ ॥ 5-03 ॥

సాంఖ్యయోగో పృథగ్యాలాః ప్రవదంతి న పండితాః ।

ఏకమప్యస్థితః సమ్యక్ ఉభయోర్విందతే ఫలం ॥ ॥ 5-04 ॥

యత్సాంఖ్యేః ప్రాప్యతే స్థానం తద్వోగైరపి గమ్యతే ।

ఏకం సాంఖ్యం చ యోగం చ యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥ ॥ 5-05 ॥

సన్మాపస్త మహాబాహో దుఃఖమాప్తమయోగతః ।

యోగయుక్తో మునిర్మాహ్ నచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥ ॥ 5-06 ॥

యోగయుక్తో విశుద్ధాత్మా విజితాత్మా జితేంద్రియః ।

సర్వభూతాత్మభూతాత్మా కుర్వన్నపి న లిప్యతే ॥ ॥ 5-07 ॥

వైవ కించిత్తోమీతి యుక్తో మన్యేత తత్త్వవిత్ ।

పశ్యన్ శృంగార్వ స్మితస్ జిఘ్రున్ అశ్వస్థాన్ స్వపన్ శ్వసన్ ॥ ॥ 5-08 ॥

ప్రలపన్ విస్మిజన్ గృహ్నాన్ ఉన్నిష్టిష్టిష్టన్పి ।

ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేము వర్తంత ఇతి ధారయన్ ॥ ॥ 5-09 ॥

బ్రహ్మణ్యాధాయ కర్మణి సంగం త్యక్త్వ కరోతి యః ।

లిప్యతే న స పాపేన పద్మపత్రమివాంభసా ॥ ॥ 5-10 ॥

కాయేన మనసా బుద్ధ్య కేవలైరింద్రియైరపి ।

యోగినః కర్మ కుర్వంతి సంగం త్యక్త్వత్మశుద్ధయే ॥ ॥ 5-11 ॥

యుక్తః కర్మఫలం త్యక్త్వ శాంతిమాప్యేతి నైష్మికీం ।

అయుక్తః కామకారేణ ఫలే సక్తో నిబధ్యతే ॥ ॥ 5-12 ॥

సర్వకర్మణి మనసా సన్యస్యాస్తే సుఖం వశి ।
 నవద్వారే పురే దేహి నైవ కుర్వన్ కారయన్ ॥ || 5-13 ||

న కర్తృత్వం న కర్మణి లోకస్య సృజతి ప్రభుః ।
 న కర్మపలసంయోగం స్వభావస్తు ప్రవర్తతే ॥ || 5-14 ||

నాదత్తే కస్యచిత్వాపం న చైవ సుకృతం విభుః ।
 అజ్ఞానేనావృతం జ్ఞానం తేన ముహ్యంతి జంతవః ॥ || 5-15 ||

జ్ఞానేన తు తదజ్ఞానం యేషాం నాశితమాత్మనః ।
 తేషామాదిత్యవత్ జ్ఞానం ప్రకాశయతి తత్వరం ॥ || 5-16 ||

తద్యధ్యయస్తదాత్మనః తన్నిష్టాస్తత్వరాయణాః ।
 గచ్ఛంత్యపునరావృత్తిం జ్ఞాననిర్ధాతకల్పైషాః ॥ || 5-17 ||

విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని ।
 షని చైవ శ్వపాకే చ పండితాస్మమదర్శినః ॥ || 5-18 ||

ఇష్టైవ తైజితస్సర్దః యేషాం సామ్య స్థితం మనః ।
 నిర్దోషం హి సమం బ్రహ్మ తస్మాద్ బ్రహ్మణి తే స్థితాః ॥ || 5-19 ||

న ప్రహృష్యేత్రియం ప్రాప్య నోద్విజేత్ర్యాప్య చాప్రియం ।
 స్థిరబుధ్యరసమూడః బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మణి స్థితః ॥ || 5-20 ||

బాహ్యస్పర్శేష్యసక్తాత్మా విందత్యాత్మని యత్పుఖం ।
 స బ్రహ్మయోగయుక్తాత్మా సుఖమక్షయమస్తుతే ॥ || 5-21 ||

యే హి సంస్కర్షజా భోగాః దుఃఖయోనయ ఏవ తే ।
 ఆద్యంతవంతః కౌంతేయ న తేషు రమతే బుధః ॥ || 5-22 ||

శక్మీతిష్టైవ యస్మిధుం ప్రాక్షరీరవిమోక్షణాత్ ।
 కామక్రోధోద్భవం వేగం స యుక్తస్య సుఖీ నరః ॥ || 5-23 ||

యోఽవ్తస్మిభోఽవ్తరారామః తథాంతర్జ్యేతిరేవ యః ।
 స యోగి బ్రహ్మవిర్యణం బ్రహ్మభూతోఽధిగచ్ఛతి ॥ || 5-24 ||

లభంతే బ్రహ్మవిర్యణమ్ బుషయః క్షీణాకల్పైషాః ।
 చిన్నద్వ్యధా యతాత్మనః సర్వభూతహితే రతాః ॥ || 5-25 ||

కామక్రోధవియుక్తానాం యతీనాం యతచేతసాం ।
 అభితో బ్రహ్మనిర్వాణం వర్తతే విదితాత్మనాం ॥ ॥ 5-26 ॥
 స్వర్ఘాన్ప్రత్య బహిర్భాష్యన్ చక్షుషైవాంతరే భ్రమః ।
 ప్రాణాపానౌ సమౌ కృత్య నాసాభ్యంతరచారిణౌ ॥ ॥ 5-27 ॥
 యతేంద్రియమనోబుద్ధిః మునిరోక్ష్మపరాయణః ।
 విగతేచ్ఛాభయక్రోధః యః సదా ముక్త ఏవ సః ॥ ॥ 5-28 ॥
 భోక్తారం యజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహాశ్వరం ।
 సుహృదం సర్వభూతానాం జ్ఞాత్య మాం శాంతిమృచ్ఛతి ॥ ॥ 5-29 ॥
 ॥ ఇతి, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్స్య, బహ్రమవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
 శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, కర్మసన్మాప యోగోనామ పంచమో2థ్యాయ : ॥

యత యోగేశ్వరః కృష్ణః యత పార్శ్వ ధనుధరః ।
 తత్త్వ శ్రీర్వజయో భూతి : ధ్నువానీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అధ్య క్ష్మతో శ్రూర్ధవై ॥
 యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహినం చ యద్భవేత్ ।
 తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అధ్య భగవత్పుస్తుత్వశ్లోను ॥
 కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్య బుధ్యత్మనా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ ,
 కరోమి యద్యత్ సకలం పరసైన నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అధ్య లోకోష్టేతు శ్రూర్ధవై ॥
 సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సస్తు నిరామయః ।
 సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అధ్య మంగళశ్లోను ॥
 శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్ధినామ్ ।
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥